

N A C R T

Na osnovu člana 169 stav 5 Zakona o osiguranju ("Sl. list RCG", BR 78/06 OD 22.12.2006., 19/07 od 02. 04. 2007., "Sl. list RCG", br. 53/09 od 07. 08. 2009., 73/10 od 08. 08. 2011., 45/12 od 17. 08. 2012.) na sjednici održanoj [] Savjet Agencije za nadzor osiguranja je donio

PRAVILNIK O BLIŽEM SADRŽAJU IZVJEŠTAJA SPOLJNJEG REVIZORA NA FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE DRUŠTAVA ZA OSIGURANJE

Uvodne odredbe

Član 1

Ovim Pravilnikom detaljnije se propisuje minimalna sadržina izvještaja o spoljnoj reviziji finansijskih izvještaja društava za osiguranje (u daljem tekstu: revizorski izvještaj), društava za reosiguranje, konsolidovanih finansijskih izvještaja grupe osiguravača.

Sadržaj revizije

Član 2

U smislu ovoga Pravilnika spoljnom revizijom se smatra: revizija finansijskih izvještaja i revizija za potrebe Agencije.

Na osnovu revizije iz stava 1. ovoga člana revizorsko društvo dužno je da sastavi:

- 1) revizorski izvještaj o obavljenoj reviziji finansijskih izvještaja i
- 2) revizorski izvještaj o obavljenoj reviziji za potrebe Agencije za nadzor osiguranja (u daljem tekstu: Agencija).

Revizija finansijskih izvještaja društava za osiguranje mora biti izvršena u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji, Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o osiguranju, Međunarodnim standardima revizorske struke i drugim pravilima, propisima i aktima, poštujući pri tome primjenjive kodekse profesionalne etike revizora.

Revizija finansijskih izvještaja

Član 3

U smislu ovoga Pravilnika revizija finansijskih izvještaja je postupak provjere i ocjene godišnjih finansijskih izvještaja društva za osiguranje, koje društvo za osiguranje sastavlja na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji, a koja su namijenjena vanjskim korisnicima uključujući Agenciju.

Godišnji finansijski izvještaji društva za osiguranje moraju se revidirati za svaku poslovnu godinu.

Revizija za potrebe Agencije

Član 4.

Reviziju za potrebe Agencije obavlja revizorsko društvo koje obavlja reviziju godišnjih finansijskih izvještaja.

Izuzetno od stava 1 ovoga člana reviziju kvaliteta informacionog sistema ne mora obaviti revizorsko društvo koje obavlja reviziju godišnjih finansijskih izvještaja.

Revizorski izvještaj o obavljenoj reviziji za potrebe Agencije sastoji se od sljedećih izvještaja:

1. Izvještaj o razlikama u nerevidiranim i revidiranim stavkama finansijskih iskaza;
2. Izvještaj o stanju i promjenama tehničkih rezervi osiguranja;
3. Izvještaj o stanju i strukturi imovine koja služi za pokriće tehničkih rezervi;
4. Izvještaj o poštovanju pravila o upravljanju rizicima;
5. Izvještaj o radu interne revizije;
6. Izvještaj o načinu vođenja poslovnih knjiga;
7. Izvještaj o kvalitetu informacionog sistema;
8. Izvještaj o tačnosti, pouzdanosti i potpunosti obaviještenja, izvještaja i drugih podataka koja se dostavljaju Agenciji;
9. Izvještaj o vrednovanju bilansnih i vanbilansnih stavki i računovodstvenih politika.

Izvještaji iz stava 3 ovog člana obavezno sadrže pregled svih razlika, neusklađenosti i nepravilnosti u primjeni Zakona o osiguranju i drugih primjenjivih propisa i akata.

Revizija za potrebe Agencije vrši se za svaku poslovnu godinu.

Član 5

Nakon izvršene spoljnje revizije revizor je dužan da pripremi "pismo menadžmentu" i da ga dostavi Odboru direktora društva za osiguranje najkasnije u roku od 15 dana od dana sačinjavanja revizorskih izvještaja.

Pismo iz stava 1 ovog člana sadrži nalaze i zaključke izvršene spoljnje revizije, kao i preporuke za otklanjanje nedostataka utvrđenih tokom vršenja revizije društva za osiguranje.

Odbor direktora društva za osiguranje podnosi pismo iz stava 1 ovog člana Agenciji u roku od pet dana od dana prijema istog.

Član 6

Ako je društvo za osiguranje izvršilo statusnu promjenu podjele, spajanja ili pripajanja, revizija finansijskih izvještaja izvršice se na dan kad je ta promjena registrovana u CRPS.

Društvo za osiguranje će izvještaj o izvršenoj reviziji iz stava 1 ovog člana dostaviti Agenciji u roku od 90 dana od dana izvršene promjene.

Izveštaj o razlikama u nerevidiranim i revidiranim stavkama finansijskih iskaza

Član 7

Izveštaj o razlikama u nerevediranim i revidiranim stavkama finansijskih iskaza sadrži ocjenu o usklađenosti pojedinih stavki revidiranog finansijskog iskaza sa stavkama finansijskog iskaza koje društvo za osiguranje dostavlja Agenciji u skladu sa Zakonom o reviziji i Zakonom o osiguranju, sa obrazloženjem uočenih razlika.

Izveštaj o stanju i promjenama tehničkih rezervi osiguranja

Član 8

Revizor je dužan provjeriti i ocijeniti stanje i promjene tehničkih rezervi osiguranja o čemu mora izraditi Izveštaj o stanju i promjenama tehničkih rezervi.

Izveštaj iz stava 1 ovog člana mora sadržati najmanje:

1. stanje tehničkih rezervi na početku i na kraju godine, kao i promjene stanja tehničkih rezervi tokom godine;
2. opis metoda koje društvo za osiguranje primjenjuje za obračun tehničkih rezervi – ukoliko je došlo do promjene metoda, revizor je dužan pojasniti promjenu i procijeniti njen uticaj na finansijski rezultat društva za osiguranje;
3. preporuke revizora sa navođenjem uočenih slabosti i rizika koje proizlaze iz načina formiranja tehničkih rezervi;
4. mišljenje o postupanju društva za osiguranje po preporukama revizora iz prethodnih godina;
5. mišljenje o stanju tehničkih rezervi dato od strane nezavisnog ovlašćenog aktuara koje mora sadržati ocjenu stanja tehničkih rezervi, kao i razloge za pozitivno mišljenje, mišljenje sa rezervom, odnosno negativno mišljenje.

Nezavisni ovlašćeni aktuar iz stava 2 tač. 5 ovog člana je lice koje ima ovlašćenje Agencije za obavljanje aktuarskih poslova u skladu sa Zakonom, uz uslov da isto nije zaposleno, odnosno ne obavlja poslove ovlašćenog aktuara ili neke druge funkcije u društvu za osiguranje ili u povezanom društvu za osiguranje čiji su izvještaji predmet revizije.

Izveštaj o stanju i strukturi imovine koja služi za pokriće tehničkih rezervi

Član 9

Revizor je dužan provjeriti i ocijeniti stanje i strukturu imovine koja služi za pokriće tehničkih rezervi o čemu mora izraditi Izveštaj o stanju i promjenama tehničkih rezervi.

Izveštaj iz stava 1 ovog člana mora sadržati najmanje:

- prikaz iznosa i strukture imovine koja služi za pokriće tehničkih rezervi sa prikazanim stepenom pokrivanja tehničkih rezervi propisanim oblicima imovine – po vrsti ulaganja;
- vrijednosti imovine koja služi za pokriće tehničkih rezervi na početku godine i na kraju godine, kao i promjenu vrijednosti tokom godine – po vrsti ulaganja;
- preporuke revizora s navođenjem uočenih slabosti i rizika;
- mišljenja o postupanju društva za osiguranje po preporukama revizora iz prethodnih godina;
- mišljenje o iznosu i strukturi imovine koja služi za pokriće tehničkih rezervi i usklađenost navedenih ulaganja sa odredbama Zakona o osiguranju i podzakonskim aktom kojim se uređuje ova oblast.

Izveštaj o poštovanju pravila o upravljanju rizicima

Član 10

Revizor je dužan ocijeniti usklađenost internih pravila, politika i procedura za identifikaciju, mjerenje, praćenje i upravljanje rizicima kojima je društvo za osiguranje u poslovanju izloženo sa Zakonom o osiguranju i podzakonskim aktima koji uređuju ovu oblast i njihovu primjenu, o čemu mora izraditi Izveštaj o poštovanju pravila o upravljanju rizicima.

Izveštaj iz stava 1 ovog člana mora sadržati najmanje sledeće:

- kratak opis vrsta rizika kojima je društvo za osiguranje izloženo u svom poslovanju;
- mišljenje o sprovođenju politika i procedura koje se odnose na upravljanje pojedinim rizikom, kao i o adekvatnosti identifikovanja, mjerenja, praćenja i upravljanja pojedinim rizikom;
- mišljenje revizora o adekvatnosti sistema internih kontrola vezano za upravljanje rizicima;
- mišljenje revizora o tome da li su uspostavljene ključne funkcije u skladu sa podzakonskim aktima koji uređuju ovu oblast;
- mišljenje o postupanju društva za osiguranje po preporukama interne revizije;
- mišljenje o postupanju društva za osiguranje po preporukama revizora iz prethodnih godina;
- preporuke revizora s navođenjem uočenih slabosti i rizika.

Revizor je dužan ispuniti i potpisati upitnik koji je sastavni dio ovog Pravilnika (Prilog 1).

Izveštaj o radu interne revizije

Član 11

Revizor je dužan ocijeniti adekvatnost interne revizije i izraditi Izveštaj o radu interne revizije.

Izveštaj iz stava 1 ovog člana mora sadržati najmanje:

- podatke o stručnoj osposobljenosti zaposlenih u internoj reviziji u smislu ispunjenosti zahtjeva predviđenih Zakonom o osiguranju,
- mišljenje revizora o radu interne revizije koje će sadržati ocjenu usklađenosti rada interne revizije sa zakonom, opštim aktima i načelima i standardima struke; ocjenu nezavisnosti rada internog revizora;

ocjenu u kojoj mjeri interni revizor procjenjuje zakonitost poslovanja društva za osiguranje i adekvatnost uspostavljenog sistema internih kontrola kojim se omogućava adekvatno upravljanje društvom za osiguranje,

- pregled nedostataka u radu interne revizije društva za osiguranje i rizika koji iz njih proizlaze,
- mišljenje o postupanju društva za osiguranje na preporuke revizora iz prethodnih godina,
- preporuke revizora za poboljšanje rada interne revizije.

Revizor je dužan ispuniti i potpisati upitnik koji je sastavni dio ovog Pravilnika (Prilog 2).

Izveštaj o načinu vođenja poslovnih knjiga

Član 12

Revizor je dužan provjeriti i ocijeniti način vođenja poslovnih knjiga društva za osiguranje o čemu mora izraditi Izveštaj o načinu vođenja poslovnih knjiga.

Izveštaj iz stava 1 ovog člana mora sadržati najmanje:

- mišljenje revizora o načinu vođenja poslovnih knjiga,
- preporuke revizora s navođenjem eventualnih nepravilnosti ili nedostataka koje su utvđene tokom revizije, kao i rizika koji iz tih nedostataka proizilaze,
- mišljenje o postupanju društva za osiguranje u skladu sa preporukama revizora iz prethodnih godina,

Izveštaj o kvalitetu informacionog sistema

Član 13

Revizor je dužan provjeriti i ocijeniti stanje i kvalitet informacionog sistema o čemu mora izraditi Izveštaj o kvalitetu informacionog sistema.

Izveštaj iz stava 1 ovog člana mora najmanje da sadrži:

- opis informacionog sistema;
- ocjenu usklađenosti informacionog sistema sa internim procedurama poslovanja;
- procjenu stepena sigurnosti i zaštite informacionog sistema i podataka;
- uočene slabosti i rizike sistema;
- preporuke koje se odnose na unaprijeđenje sistema i otklanjanje uočenih slabosti;
- mišljenje o postupanju društva za osiguranje na preporuke revizora iz prethodnih godina;
- mišljenje revizora o stanju i adekvatnosti upravljanja informacionim sistemom.

Izveštaj o tačnosti, potpunosti i pouzdanosti izvještaja, obavještenja i drugih podataka koji se dostavljaju Agenciji

Član 14

Revizor je dužan provjeriti i ocijeniti tačnost, potpunost i pouzdanost izvještaja, obavještenja i drugih podataka koji se dostavljaju Agenciji na osnovu Zakona o osiguranju i drugih primjenjivih propisa i akata o čemu mora izraditi Izvještaj o tačnosti, potpunosti i pouzdanosti izvještaja, obavještenja i drugih podataka koji se dostavljaju Agenciji.

Izvještaj o vrednovanju bilansnih i vanbilansnih stavki i računovodstvenih politika

Član 15

Revizor je dužan provjeriti i ocijeniti način vrednovanja bilansnih i vanbilansnih stavki te izraditi Izvještaj o načinu vrednovanja bilansnih i vanbilansnih stavki i računovodstvenih politika.

Izvještaj iz prethodnog stava mora sadržati mišljenje revizora o primijenjenim računovodstvenim politikama, vrednovanju bilansnih i vanbilansnih stavki, metodama korišćenim za vrednovanje pojedine finansijske imovine i nekretnina, kao i ostalih bilansnih i vanbilansnih stavki te njihovu usklađenost sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja usvojenim u Evropskoj uniji, Zakonom o osiguranju i na osnovu njega donešenim propisima.

Završne odredbe

Član 16

Ovaj Pravilnik stupa na snagu u roku od 8 (osam) dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a njegova primjena počinje od revizije finansijskih izvještaja za 2016. godinu.

PREDSJEDNIK SAVJETA
Branko Vujović. s.r.

PRILOG 1.

UPITNIK O ADEKVATNOSTI KAPITALA

1. Da li je adekvatnost kapitala obračunata u skladu sa propisima Agencije?
2. Da li je društvo za osiguranje pravilno i redovno izvještavalo Agenciju o visini kapitala i adekvatnosti kapitala?
3. Da li društvo za osiguranje raspolaže dovoljnim iznosom garantnog kapitala obzirom na opseg i vrstu poslova koje obavlja, kao i pripadajuće rizike?
4. Ima li društvo za osiguranje izrađen plan za formiranje potrebne visine kapitala kako bi se zadovoljili uslovi propisane adekvatnosti kapitala?
5. Da li je margina solventnosti obračunata u skladu sa propisima Agencije?
6. Da li je društvo za osiguranje pravilno i redovno izvještavalo Agenciju o margini solventnosti ?

Upisuje se odgovor DA ili NE

Ukoliko je odgovor negativan, potrebno je navesti odstupanja.

PRILOG 2.

UPITNIK O DJELOVANJU INTERNE REVIZIJE

1. Da li interna revizija uspostavljena kao samostalna organizaciona cjelina, funkcionalno i organizaciono odvojena od drugih organizacionih cjelina?
2. Da li je interna revizija neposredno podređena upravi društva za osiguranje?
3. Da li interna revizija ima stalan i cjelovit nadzor nad poslovanjem društva za osiguranje?
4. Da li su uočena odstupanja interne revizije od strukovnih načela i standarda interne revizije, etičkog kodeksa i pravila rada interne revizije?
5. Da li osobe koje obavljaju poslove interne revizije obavljaju i neke druge poslove u društvu za osiguranje?
6. Da li su osobe koje obavljaju poslove interne revizije članovi organa društva za osiguranje?
7. Da li odbor direktora društva za osiguranje odobrava godišnji program interne revizije?
8. Da li interna revizija najmanje tromjesečno sastavlja izvještaj interne revizije?
9. Da li interna revizija sastavlja godišnji izvještaj o internoj reviziji?
10. Da li interna revizija podnosi odboru direktora društva za osiguranje tromjesečne i godišnje izvještaje?
11. Da li se na dnevni red skupštine akcionara razmatra godišnji izvještaj interne revizije uz mišljenje odbora direktora?
12. Da li odbor direktora preduzima mjere obzirom na nalaze interne revizije?

Upisuje se odgovor DA ili NE

Ukoliko je odgovor negativan, potrebno je navesti odstupanja.